

Cena egzemplarza
5 Mk

LUD

Cena egzemplarza
5 Mk

KATOLICKI

Koszty w Polsce na I. kwartał 66 Mk
W Ameryce na cały rok . . . 2 dolary
W Gali . . . 10 koron

Tygodnik poświęcony sprawom ludu katolickiego.
Naczelny Organ Polskiego Stronnictwa kat. ludowego.
Wychodzi na każdą niedzielę.

Adres Redakcji i Administracji:
Kraków, ul. św. Filipa L. 17.
Ogłoszenia za jedno słowo 4 Mk.
Przy kilku ogłoszeniach odpowiadni
opust.

Czego chcemy.

Różni ludzie z rozmaitych obozów rzucają nam nieraz jak kłodę pod nogi pytanie:

„Czego wy właściwie chcecie?”

„Czy wam mało jeszcze stronnictw w Polsce i chcecie swoje dodawać? Bronić chcecie katolicyzmu? Ależ lud polski jest katolicki bez waszej obrony, i chociaż do różnych stronnictw należy, to i tak do Kościoła chodzi i dzieci chrzcić daje. — A może wy chcecie bronić dotychczasowych stosunków? O! to wam się już wcale nie uda, bo świat dzisiejszy nową szatę przywdziewa, a w starej jest mu już za ciasno.“ Ci, którzy nas tak pytają, nie wiedzą, jakie są nasze zadania, i dlatego odpowiadamy im:

— **Mylicie się.** —

Mylicie się, szanowni panowie, jeśli sądzicie, że chcemy bronić dotychczasowych stosunków! Mylicie się, jeśli sądzicie, że katolicyzm ludu polskiego zasadzamy, jak wy, na tem tylko, by ten lud dzieci swoje chrzcić dawał i do Kościoła chodził. Jesteście w błędzie, jeśli nas posadzacie, że za mało nam

jeszcze w Polsce stronnictw. Nam o co innego chodzi.

Chodzi nam o to, by narodowi polskiemu nie wydzierać najdroższych ideałów, które stanowiły dotąd podstawę naszej narodowej jedności i nierozzerwalności!

Jeśli bowiem wśród wściekłych walk samolubnych stronnictw zaginął ideał przewodni katolickiej Polski i jej dziejowego posłannictwa, to nietylko **państwo polskie przestanie być państwem — ale naród przestanie być narodem.**

Jeśli narodu nie wspólnie łączyć nie będzie, to się rozpadnie na części, jak ten garnek rozbity, a trzópki z naszej wielkiej, historycznej przeszłości **poniewierają się będą po śmieciiskach obcych ludów.**

A kto dziś o tem pamięta? Czy zdaje sobie sprawę większość stronnictw naszego Sejmu, z tego, że przez swą samolubną, targowicką politykę kopie grób pod istnienie narodu?

I dlatego my podejmujemy obronę posłannictwa dziejowego Katolickiej Polski.

Nawiązując w tym względzie do przeszłości, podejmujemy szerzenie znajomości tego ideału wśród Ludu Polskiego, który rdzeń narodu stanowi.

Ten ideał szerzyć i tego ideału bronić będziemy. I dlatego, śmiertelną walkę wypowiadamy gwałtownej, zjadliwej, anarchistycznej, bezbożnej robocie różnych garlatłych „przyjaciół ludu“ i wyrodniałych niektórych potomków „Piasła“!

Krecioj robocio żydowsko-socjalistyczno-lewicowej klikki, chcemy przeciwstawić pracę uczciwą, jasną i przejrzystą, jak sama prawda, której bronić chcemy. Bo chodzi nam o to, aby w Polsce zamiast fałszu i obłudy społecznej i politycznej panowała prawda.

Chodzi nam o to, aby chłopskiej i robotniczej krwawicy nie wyzyskiwać dla osobistych celów — szanowni panowie! Pracować dla dobra ludu, a nie dla dobra swojego brzucha!

Chodzi nam o to, aby za garść ochłapów rzuconych ludowi, nie wyrwać chłopu duszy i tej duszy nie zaprzędać żydom i djabłui!

Za czyje pieniądze sieje się dziś — w Polsce demagogiczne, bezbożne hasła?

Za pieniądze żydowsko-burżujskich kapitalistów, za pieniądze skradzione Skarbowi Państwa Polskiego, za pieniądze wydzierane z twardej, ze spracowanej ręki robotnika.

Za to pieniądze tumania się lud.

Banda agitatorów z pod ciemnej gwiazdy, dobrze opłacona ludzką krwawicą — ryczy jak stado żubrów amerykańskich, że im to niby o krzywdę chłopską chodzi. — Całe to stado oszalałych polityków z Pipidówki szczeka jak wściekła sfora na każdego, — kogo tylko napotka na swojej drodze. Raz „chłopi wszystkiemu winni“ — za chwilę „robotnicy wszystkiemu winni“ — wnet znów „księża i panowie wszystkiemu winni“. Wszyscy winni — tylko oni nie nie winni!!! Zaiste „święte“ dusze...

Ale lud polski nie da się już długo tumanieć

I my walkę wypowiadamy wszelkiej krzywdzie, w obronę bierzemy każdego pokrzywdzonego, — bo idziemy za sprawiedliwością — a sprawiedliwości nie ma tam, gdzie jest krzywda.

Ale walcząc z jedną krzywdą, nie będziemy popełniać drugiej krzywdy, ani nie będziemy bronić nikogo z cudzą krzywdą.

Demaskować będziemy każdego — nie tylko z lewej, ale i z prawej strony, każdego, kto powołując się obłudnie na hasło „Bóg i Ojczyzna“ zdradza i Boga i Ojczyznę.

Za to zaś pójdziemy z każdym, jeszcze raz powtarzamy z każdym,

kto broni sprawiedliwości i prawdy — i pójdziemy z nim w tam wszystkim, w czym tej prawdy broni — i jak długo jej broni. — Oto nasze „Credo“ społeczne i polityczne.

Pytają nas niektórzy: „A macie wy na taką pracę odpowiednie kapitały?”

Wszak obóz przeciwny setkami milionów rozporządza, — a wyl?

Odpowiadamy:

I my mamy bank niewyczerpany — a tym Bankiem naszym to moc Boża. Z niej czepać będziemy kapitał obrotowy, którym jest dla nas dobra i wytrwała wola!

Zdaje wam się, że to jeszcze za mało? My jednak sądzimy, że nam to w zupełności wystarczy. Wszak Goliat miał — jak na swoje czasy — najprzedniejsze uzbrojenie i wyćwieczenie żołnierskie. W pełnym, bojowym rynsztunku zdawał się być niepokonalnym. A jednak padł w walce z małym, ubogim pastuszkim Dawidem, który na spotkanie przeciwnika szedł w imię Boże! I my chcemy iść w imię Boże. Wiemy, że obóz przeciwny może jeszcze mieć chwilę wściekłego tryumfu, ale przyszłość do nas należy. Wcześniej, czy później zejdziemysię na jednej placówce z tymi wszystkimi, którzy również

idą w imię Boże. Czas wykruszy dobre ziarno. A kto w innem idzie na nas imieniu, ten niech zadrży, bo wcześniej, niż się spodziewa, skruszy się jego polega.

Kto z nami podobnie myśli, komu duszno w dzisiejszej atmosferze, kto nie zatracił jeszcze poczucia prawdy i sprawiedliwości, tego wzywamy do wytrwałej współpracy!

Nasłem naszym:

**Bronić Ideału posłannictwa
działowego Katolickiej Polski!**

Zawołaniem naszym:

**Walka z krzywdą — walka
z blagą!**

Znakiem naszym:

**Zgoda wszystkich stanów, na
ofiarną miłość oparta!**

Fr. Mirek.

Co nam szkodzi na Górnym Śląsku?

Skutki roboty lewicowych „teologów“.

Wiadomo, że Niemcy rozwinęły szaloną wprost agitację, aby niezmierzone skarby ziemi śląskiej zatrzymać w swych krzyżackich szponach. Używają też całej swej przebiegłości, zużytkowując wszystkie nasze słabości i niedomagania, aby plebiscyt wypadł jak najgorzej dla nas. Pomiedzy innymi podnoszą niemieccy agitatorzy, że w Polsce jest przesładowanie Kościoła katolickiego. Na ulicach Bytomia, Katowic i Zabrze rozdają niemieckie „kindry“ odezwy w języku polskim i niemieckim, w których między innymi tak piszą: „W polskim Sejmie poseł Czapiński (wybrany przez katolicką ludność Żywca i Wadowie! dop. red.), wygłosił mowę, którejby największy burzyciel Kościoła, nie mógł być lepiej wygłosić. Zarządzał on rozłączenie Kościoła od państwa. Według jego zdania Kościół ma zajmować miejsce niby klubu skautowego lub kręgielowego... Kto będzie utrzymywał księży i kościoły po złupieniu dóbr Kościoła? Duchowieństwo i nawet sam pa-

Dr. GABRYEL TADEUSZ HENNER.

List do przyjaciela.

I.

Drogi mój! List mnie dziś doszedł od Ciebie i cichy urok Twojej radosnej duszy rozpałił gwiazdy na snów moich niebie, jak wiem, co struny seichłych harf poruszy. Więc znów się światłość nademną kolebie i złotem smojem na głowę mi pruszy. Oto ku Tobie przez lądy i wody dłonie wyciągam, o kapłanie młody.

II.

Obaczysz, przyjdę ja kiedyś strudzony i do Twojej białej będę pukał chaty... Wówczas majestat cierniowej korony z głowy mi zdejmiesz, a krwi mej szkarłatą, któremi próg Twój zboczę poświęcony, obmyje srebro miesięcznej poswiaty, bo nocą przyjdę (dla bojaźni świata) jak duch, co skrzydły o szyby kołata.

III.

Wiesz, jakaś Boża ogarnia mnie trwoga, gdy widzę, jak się każdy sen mój isci... Niech „Katolicki Lud“ nasz będzie z Boga i niech nie sieje zaru nienawiści. Niech każda dusza będzie równie droga, choć prosta jak szum traw lub szelest liści, a sam obaczysz: rozewrą się zorze i spłynię ku nam w mgłach Królestwo Boże.

IV.

O Apostolstwie, Wierze i Modlitwie pisz braciom. Niech się raz cud ucieleśni, którego bronią nie wywalczyć w bitwie, ani odnaleźć w odosobnieniu pleśni. A ja — ten pielgrzym w wieczystej gonitwie — będę Ci moje wciąż posyłał pieśni, aż raz... w ostatnią pieśń sam się przemienię i tam przylecę ku Tobie, jak cienie.

V.

A wtedy będzie przedudną ta chwila która mi kresem wędrowania spłynie — Jeszcze jej dobrze nie widzę do tyła, bym mógł w szczegóły wchodzić w tej godzinie... Może językiem świętego Cyryla będę Mszę śpiewał, jak Ty po łacinie i w prastawiańskim języku tęsknoty używając Boga, wzniosę Kielich złoty.

VI.

Na dzisiaj kończę.. jak dymy nieszporne skroń mi opływa zaduma srebrzystą... Będę częściami Ci „Róże Klasztorne“ posyłał, kwiaty me z ogrodów Chrysta, co pochylały się ciche, a korne, gdy szedł je zrywać bladym mnich - artysta, a które na złość szychowej obtudzie chciały wydrukować w „KATOLICKIM LUDZIE“.

Kutno, dnia 19/I 1921 r.

pień odnieszony w najpodlejszy sposób“. Przy-
puszczamy, że podobne odezwy jak o Czapińskim
krążą także lub krążyć będą i o Putku. Wszak
znane są słowa tego „przyjaciela ludu“, wołane
niedawno z zapalem krakowskiej przekupki
„Lud polski wyzwolił się z pod zaboru wa-
tykańskiego“. — Odezwa wyżej wspomnia-
na kończy się wnioskiem: „Czego lud katolicki
może się w Polsce spodziewać, wynika z kul-
turobójezych słów wygłoszonych w polskim sej-
mie. W Niemczech zagwarantowano życie religij-
ne nową konstytucją państwową itd.“. Oczywi-
ście odezwa kończy się wezwaniem: „Głosujcie za
Niemcami!“.

Powyższy sposób agitacji Niemców łatwo da
się zrozumieć, gdy się zważy, że ludność wiejska,
lud śląski, jedynie i tylko jedynie dlatego chce
do Polski należeć, iż ciągnie go tam tradycja ka-
tolicka. Widzimy to tutaj w Krakowie, gdzie
mnóstwo przesuwają się wycieczek z Górnego Śl-
ąska. Porywające mowy naszych działaczy, mal-
ujące im bogactwo Polski, nie robią wrażenia. Ale
wspomnieć tylko, że tu w Polsce św. Jacek, co
przez Śląsk szedł do Polski, tu Obraz M. Bożej
Bolesnej, tu nasza Kalwaria, Częstochowa, to za-
raz widzi się poruszenie, a nawet łzy u tego ludu
szczerze katolickiego. To też jeśli temu ludowi
odbiorze się zaufanie do Polski, jako katolickie-
go państwa, łatwo go już będzie na stronę swoją
przeciągnać.

Ala Bracia Górnoślązacy! Nie wiercie tym
odezwom niemieckim! Choć bowiem są u nas
wrogowie katolickiego Kościoła, to jednak wro-
gów tych można na palcach policzyć. Ale lud
i inteligencja polska jest szczerze katolicka i taką
zawsze pozostanie. Przeszło 20 milionów katoli-
ków w Polsce nie pozwoli prowadzić się za nos
takim wrzaskliwym krzykaczom, co sami wiare
stracili i chcą ją innym odebrać.

Nie piszemy słów tych dlatego, by się
chwalić katolicyzmem, ani nie dlatego, żeby
świętościami handlować. Ale piszemy dlate-
go, aby zadać kłam niemieckim oszczerstwom,
jakoby w Polsce groziło prześladowanie Ko-
ścioła. — Lud polski, któremu inne sprawy le-
żały na sercu, nie wypowiedział się jeszcze
w sprawie religji katolickiej tak jasno i stanow-
czo, jakby tego może wymagała chwila obecna.
Ale też ten lud ufa i ufa w swoje przywiązanie
do wiary św. Ten lud wie, że bluźniercze mowy
Czapińskich i Putków nie potrafią tej wiary wy-
drzeć ze serca narodu.

Gdyby jednak kiedykolwiek groziło Ko-
ściołowi katolickiemu niebezpieczeństwo, lud
polski, katolicki, odezwie się! A gdy jego
głos zbiorowy rozlegnie się głośno na zie-
miach polskich, sekowają się do dziury wszystkie
„niepowołani katecheci“ tak, jak na puszczy
chronią się do dziur wszystkie zwierzęta, kiedy
przemówi król puszczy — lew.

Krakowiak.

O pocztę dla żołnierzy.

Chciałby człowiek napisać list do domu, ale
nieraz nie może. Papier listowy 3 marki, znaczek
pocztowy — 3 marki. Skąd tu wziąć pieniędzy,
gdy brzęba i bieliznę wyprać i szwarcu do butów
kupić? Nieraz chce się jeść, to i kawaleczek chle-
ba się kupi, tak, że nieraz przykro żołnierzowi na
duszy. Za austriackich czasów mieliśmy pocztę
za darmo, rozumie się, gdy list szedł potwierdzo-
ny przez właściciela komendę. Dziś tego nam od-
mówiono za czasów ministra Tofłoczki.

Zwracamy się tedy za pośrednictwem „Ludu
katolickiego“ do naszych Panów Posłów, aby
w Sejmie wyjednali nam to, żebyśmy mogli prze-
syłać listy do domu za darmo. My dajemy Ojczy-
źnie wszystko, nawet i życie i mamy chyba prawo
domagać się bezpłatnej poczty.

Prosimy Panów Posłów Katolicko-Ludowych
o zajęcie się tą sprawą.

W imieniu żołnierzy W. P.

Żołnierze Garnizonu w Nowym Targu.

Dop. Redakcyi: Sprawę tę oddaliśmy naszym
posłom, którzy wniosli już odpowiednią interpo-
lację do p. Ministra poczty.

Ludność wiejska, a żołnierze.

Jeśli o kim myślimy z wielką niechęcią — to
o wojsku. Czemu? łatwo to zrozumieć. Pierwszy
powód: to długi, bo siedem lat już trwająca woj-
na, która wszystkim się — że tak powiemy —
przejadła. Drugim: to kontyngenty zbożowe, zie-
miniaczane itd., rekwirowane na wojsko. Naste-
pnie te „zbiórki odzieżowe“. Sam człek ledwie
jakim łachem przykryje swe grzeszne cielsko,
a tu ci mówią: „daj na żołnierzy koszulę, daj bu-
ty!“ A już cierpliwość zaczynamy tracić, gdy
wspomnimy sobie bractwie, popełniane przez żoł-
nierzy. Tam ukradli ziemniaki z kopca, tam kwa-
ki, tam świnkę i tak bez końca.

Niech las trzaśnie całe wojsko! Nieprawdaż?
czy tak ludzie nie mówią?

A przecież mimo to uczymywać będziemy, że
mamy względem wojska obowiązki i to wielkie.
Żołnierz broni Ojczyzny. Dobrze nam tu w „hin-
terlandzie“, gdzie nie przeszła nawała bolszewi-
cka, my nie czujemy takiej grozy wojny, jaką
przeszli nasi bracia we wschodniej Małopolsce.

Opowiemy choć trzy złamania. Są one zupeł-
nie prawdziwe, a działy się w Brodach.

Kobieta Antonikowa gotowała ziemniaki
w garnku, a w kolebce leżało 2-letnie dziecko.
Przychodzi bolszewik i dwa razy rąbnął dziecko
szablą przez głowę tak, że mózg wyprysnął, zie-
mniaki zabrał i gospodyni zagroził śmiercią, a po-
tem odszedł.

Inna znówu kobięcina gotowała ziemniaki w garnku, przyszedł bolszewik i mówi: „dawaj kartuszki (oddaj ziemniaki). Kobięcina prosi, mąż jej także; mówią, że n'e innego nie mają dzieciom dać, a ów bolszewicki łotr tak szablą spłazował jej nęcia, że mu żebra połamał, ziemniaki zabrad i odszedł.

Albo nakoniec i to: Przy drodze siedzi żebrak nazwiskiem Panko, a siedzi zaledwie w kalessomach, bo i koszule zabrali mu bolszewicy. Przeobdzą właśnie drogą sprawozdawcy gazet i pytają go: „No! przyjacielu! Co wam dali bolszewicy?”

A biedak odpowiada: „Wy się pytacie, co mi oni dali? Wy się pytacie, co oni mnie żebrakowi wzięli!“. I zamiast dalszej odpowiedzi popłynęły biedakowi z oczu dwa potoki łez.

Cóż dziwnego, że gdy z Brodów wyrzucano bolszewików, ludność całowała ręce polskim żołnierzom-uwolodźciom. I nam podobny los grozi, a że nie przyszło na nas takie nieszczęście, to ktoś nas obronił przed barbarzyńcami bolszewickimi, jeśli nie żołnierz polski? My mu żałujemy nieraz kromki chleba, a on nie żałuje swego życia!

W tem wojsku iluż nieraz Waszych synów żyje? I przeważnie oni młodzi. W Niemczech żołnierz był niejako „pierzchoszkiem“ całego narodu, który popierał żołnierza, gdzie mógł. Ludność cierpiała biedę, ale żołnierz miał wszystko i bił się walecznie. Sami zresztą o tem wiemy z gazet. I u nas nie powinno być inaczej, tembardziej teraz, gdy się wielką część rozpuściło do domów. Gdzie możemy, tam żołnierzy popierajmy, bo wojsko nasze bardzo wiele niewygód znoś musi, nieraz nawet głód, ale mimo to nie słyszeliśmy nigdy, by żołnierze „strajkowali“. A gdybyśmy tak kiedy zaglądali do ich menażek, zobaczylibyśmy rano „czarną kawę“, na obiad jakaś „galopzapo“ i mamiayę, na wieczór „czarną kawę“. Może wówczas nie libyśmy więcej współczucia dla żołnierza, jeśli go dziś nie mamy. Zdemobilizowany.

Kategorie służby wojskowej.

Z dniem 1 stycznia 1921 należy zaliczyć według rozp. M. S. W.:

1. Do wojska stałego („standowego“) roczniki 1900 i 1901 — oraz z roczników 1898 i 1899 tych, którzy nie wysłużyli dotąd dwóch lat — względnie jednego — jeśli mieli prawo służby jednorocznej.

2. Do rezerwy należą roczniki 1899—1891 łącznie.

3. Do obrony krajowej należą 1881—1890 łącznie.

4. Do pospolitego ruszenia należą 1871—1880 łącznie, oraz roczniki 1902 i 1903.

Rada najwyższa.

Konferencja premierów: francuskiego, angielskiego, belgijskiego i włoskiego, w Paryżu, rozwałała dnia 24 stycznia na pierwszym posiedzeniu sprawę uzbrojenia Niemiec i przyspieszenie wypłaty odszkodowań, traktatem we salskim na Niemcy nałożonych. W tym celu wyłoniono komisję rzeczoznawców pod przew. marszałka Focha, która ma przedłożyć projekt konkretnych zarządzeń.

Następnie m. i. zajmuje się Rada Najwyższa sprawą polsko-rosyjską, oraz plebiscytem wo Wilnie. Wyniki obrad premierów mają dla nas ogromne znaczenie. Związana bowiem z nimi jest sprawa Górnego Śląska; pokoju z Rosją i sprawa Litwy. Wiadomo, że Niemcy głoszą, iż bez węgla śląskiego nie są w stanie zapłacić odszkodowań. Wiadomo, że premier angielski i włoski popierają, przynajmniej po cichu sprawę Niemiec. W stosunku zaś do Rosji Anglija chciałaby zawrzeć umowę handlową z bolszewikami, czyli unnać rząd sowieński, Francja zaś większy dla siebie widzi interes w odbudowie jeśli już nie carskiej, to takiej Rosji, któraby zobowiązania carskiej Rosji względem Francji podjęła się wypełnić. Między interesami możliwych potęg odbija się jak piłka sprawa Polski. A czy nasz rząd pilnuje tej sprawy, aby prasę zagraniczną dobrze informować i prostować niemieckie intrygi? Należy się spodziewać, że rząd czuje swą odpowiedzialność!

Ze Sejmu. Uchwalenie Senatu.

Dzień 27 i 28 stycznia posunęły naprzód sprawę Konstytucyi. Po różnych przygotowaniach przedwstępnych, w których prawica i centrolewica peruszyła wszelkie sprężyny działania, przyszło na porządek dzienny głosowanie nad 35 i 36 art. Konstytucyi.

Art. 35 uchwalono 195 głosami przeciw 184 (większość w naszym Sejmie niesłychana, boć np. reforma rolna przeszła tylko jednym głosem).

Jak ten artykuł opiewa?

Sposób wyboru, skład i kadencję Senatu określa uchwalony art. 36, który brzmi następująco:

Art. 35. Każdy projekt ustawy przez Sejm uchwalony, będzie przekazany Senatowi do zbadania.

Jeżeli Senat nie podniesie w ciągu 30 dni od dnia doręczenia mu uchwalonego projektu ustawy żadnych przeciwko niemu zarzutów — Prezydent

Rzeczypospolitej zarządzi ogłoszenie ustawy. Na wniosek Senatu Prezydent Rzeczypospolitej może zarządzić ogłoszenie ustawy przed upływem 30 dni.

Jeżeli projekt uchwalony przez Sejm, Senat może mu zmienić, lub odrzucić — powinien zapowiedzieć to Sejmowi w ciągu powyższych 30 dni, a najdalej w ciągu następnych dni 80 zwrócić Sejmowi, z proponowanymi zmianami.

Jeżeli Sejm zmiany, proponowane przez Senat, uchwali zwykłą większością — Prezydent Rzeczypospolitej zarządzi ogłoszenie ustawy w brzmieniu, ustalonym ponowną uchwałą Sejmu.

Senat składa się z członków:

1. Wybranych przez poszczególne województwa w głosowaniu powszechnem, tajnem, bezpośredniem, równem i stosunkowem. Każde województwo stanowi jeden okręg wyborczy, przyzem w stosunku do liczby mandatów sejmowych na ilość mieszkańców, liczba mandatów do Senatu wynosi 1/4 część. Prawo wybierania do Senatu ma każdy wyborca do Sejmu, który w dniu ogłoszenia wyborów ukończył lat 30 i w dniu tym zamieszkuje w okręgu wyborczym przynajmniej od roku; nie tracą jednak prawa wyborczego świeżo osiadli koloniści, którzy opuścili poprzednie miejsce zamieszkania, korzystając z reformy rolnej. Prawo wybieralności ma każdy obywatel, posiadający prawo wybierania do Senatu, o ile z dniem ogłoszenia wyborów ukończył lat 40. Prawo wybieralności posiadają również wojskowi w służbie czynnej, o ile ukończyli lat 40.

2. Wybranych osobno w sposób w ordynacyi wyborczej przepisany:

a) 5 przedstawicieli Kościoła katolickiego w Polsce, w tej liczbie przynajmniej 1 przedstawiciela Kościoła unickiego;

b) po jednym od trzech najliczniejszych po religii katolickiej wyznań;

c) po jednym od najwyższych zakładów i instytucji naukowych, wyliczonych w ordynacyi wyborczej;

d) po jednym od każdego działu Naczelnej Izby Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej.

Wyborcy, biorący udział bezpośredni w wyborach osobowych, nie mają prawa głosowania w wyborach powszechnych do Senatu.

Kadencya Senatu rozpoczyna się i kończy z kadencją sejmową. Z każdą kadencją sejmową wygasają mandaty połowy członków Senatu, za pierwszym razem przez losowanie, którego szczegółowe przeprowadzenie określi ordynacya wyborcza.

Pierwszą część tego wniosku uchwalonego zredagowała Komisya w myśli żądania stronnictwa katolicko-ludowego, które przez posła Małankę i posła ks. Madeja pragnęło oprzeć Senat na tym samym autorytecie, co i Sejm, t. zn. na 5 przysięg, prawie głosowania.

Centro-lewica, albo inaczej Piastowcy, którymi w Sejmie w niektórych sprawach poganiają spacyaliści, opowiedzieli się przeciwko Senatowi

wogóle i w szczególe. Oczywiście przewodcy stronnictw centro-lewicowych uznają w zupełności potrzebę Senatu i w prywatnych rozmowach przychylnie się o Senacie wyrażają.

Boć wresztą w każdym domu dobrego gospodarza jest senat na mniejszą skalę. Jeśli bowiem maź co uradzi sam, a uradzi źle, to żona go zmityguje i na odwrót. „Co nagie, to po dyable“ mówi chłopskie przysłowie — trzeba się zastanowić, rozważyć, a nieraz to, co się wydawało bardzo mądre, okazało się bardzo głupie.

I na taką uradę, rozważę jest właśnie Senat. Senatorowie, którymi powinni być ludzie mądrzy, starsi, doświadczeni, mają dbać o to, aby różne plany posłów, różne projekty ustaw były dobre dla narodu i mądre. Okazało się bowiem już nieraz, że namiętne mowy posłów powodują czasem uchwalenie całkiem nie mądrej ustawy.

Centro-lewica w zupełności to uznaje. Ale mimo tego występuje przeciw Senatowi, aby mieć sposobność do krzyczenia „na księży i panów“. Ze Senatu czynią oni straszdyło dla ludu. Wołają i piszą, że jak będzie Senat, to panowie będą rządzić, to będzie pańszczyzna! itp. Ci panowie krzykiem tylko się urzymują, więc właśnie teraz się umówi, żeby na Senat krzyczeć i za „obrońców“ ludu się podawać, choć sami nie wierzą w to, co krzyczą. Ale lud poznaje się już na waszym krzyku, panowie!

Uchwalone obecnie artykuły Konstytucyi mają jeszcze uleść zmianie na lepsze lub na gorsze w czasie t. zw. trzeciego czytania.

— Premier Witos wygłosił we czwartek swoją deklaracyę i program rządu na przyszłość. Poseł Daszyński w swej przemowie poddał ten program surowej krytyce.

— Piątkowe posiedzenie poświęcił Sejm sprawie Górnego Śląska.

— Po kilkudniowej przerwie rozpoczęcie Sejm swoje posiedzenie we czwartek, dnia 3 lutego. Na porządku dziennym dalsze głosowanie nad Konstytucyą.

OBOWIĄZKIEM
jest
przeczytać **TWOJĄ** jest
„LUD KATOLICKI“ przeczytać

Wieści z powiatów.

Bandytyzm w powiecie wadowickim.

Zasadzenie na śmierć przez sąd wadowicki słynnego z okrucieństw bandyty Przysłała zwanego „kołodziejem“ z Bachowic, nie podziałało odstrasżająco na różne osobniki w okolicy Wadowic. Wynoki nie ogłoszone po okolicznych wieściach, nie wszyscy dowiedzieli się, jaka jest kara za bandytyzm, to też ma on dalej swoich amatorów. Coraz częściej słychać o napadach na domy zwłaszcza tam, gdzie wdowa albo sama żona z dziećmi pozostała, a mąż z wojska lub niewoli nie powrócił.

Nazwiska bandytów ma zapisane policja państwowa, ale cóż z tego, kiedy przydybać ich nie może, a gdy wybierze się na patrol, to w tak słabej sile, że bandyci potrafią ją rozbroić.

Tak np. było w Tł. na weselu dnia 19 stycznia b. r. Z Brzeźnicy wybrało się 2 żołnierzy policyjnych na patrol do wioski Tł.; trafili na zabawę weselną. Dowiedziawszy się, że między uczestnikami zabawy znajduje się poszukiwany bandyta Szwed z Ryczowa, weszli, by go ująć, lecz załadowie weszli do izby robawy, nim mieli czas zorientować się co robić, zostali obskoczeni przez młodzież towarzyszącą bandycie i rozbrojeni. Zadowoleni, że na tem się skończyło, dwóch żołnierzy policyjni zabrali 2 furmanki ze wsi i pojechali po większą siłę zbroijną do Brzeźnicy. Nim jednak zdążyli zebrać żołnierzy z baraków, i nim z nimi przybyli do Tł., już się zabawa rozwiązała i bandyta w tryumfie z rozbrojenia żandarmów ułotnił się.

Tak dalej być nie może! Władze nie powinny pozwolić na to, aby ludność powiatu nie była pewna ani życia, ani mienia, a policja państwowa była wystawiona na drwinę! Koniecznem jest zwiększyć posterunek w Brzeźnicy i gdzieindziej. Z wojska powraca młodzież i nie ma zajęcia we wsi. Zamiast wdawać się z bandytami po weselach, niechby z tej młodzieży werbować ochotników dla wzmocnienia posterunków policji państwowej. Będzie to i dla młodzieży chluba, że jak broniła Ojczyznę przed bolszewikami z Rosji, tak znów teraz bronić ją będzie przed bandytami wewnątrz kraju — i dla ludzi bezpieczeństwa.

To jednak jeszcze nie wystarczy. Władze winny zaglądnąć do źródła, z którego płynie bandytyzm. A tem źródłem jest nieposzanowanie dla religji i płynące stąd nieposzanowanie dla prawa. Religja — to największe dobro narodu, zastąpić ona może całe pułki wojska. Ale jeśli tę religję pozwala się bezkarnie burzyć i szkalować — jeśli prokuratura nie reaguje na bluźnierczą obrazę religji w gazetach, w mowach wiecowych itp. — to cóż się dziwić, że bandytyzm rośnie?

Władze państwowe winne są w pewnej mierze tej powziętce, w jaką popada wiara i religja między ludem wiejskim i robotnikami. Mają bowiem te władze dość egzekutywy, aby nie pozwalać na jawne bluźnierstwa, aby Kościołowi do pomocy w utrzymaniu moralności. Ale jeśli u nas wolno pisać bezkarnie najgorsze oszczerstwa na kapłanów katolickich, jeśli w kinach i teatrach wolno wystawiać najbardziej niemoralne widowiska, to kto ponosi za to odpowiedzialność? Władze państwowe, prokuratura, bo one są od tego, aby poszanowania prawa w narodzie pilnować. A poszanowanie religji jest prawem nakazane. Dlatego od prawnej obrony religji i moralności trzeba zacząć tępienie bandytyzmu.

Brzeźnica, 30 stycznia 1921.

J. S., matorozny.

Gwiazda p. Putka... błednieje.

Dnia 8 stycznia b. r. odbyło się w Wadowicach Walne Zebranie delegatów Kółek rolniczych pierwotnie zapowiedziane okólnikiem na niedzielę 9 stycznia b. r. o godzinie 10 rano.

Ktoś jednak zwrócił uwagę Zarządowi powiatowemu, jak niestosowne jest urządzać Walne Zebranie delegatów w niedzielę w czasie sumy i Zarząd porzucił pierwotną myśl, a Walne Zebranie delegatów przyspieszył o jeden dzień, t. j. urządził je w sobotę i dobrze postąpił.

Sprawozdanie z Walnego Zebrania delegatów Kółek rolniczych możnaby zamknąć w tych słowach: p. Putkowi nie udało się ani na swoim stanowisku, ani Walnego Zebrania rozbić. Senje wystąpienie rozpoczął on, jak zwykle, od sponiewierania w tym wypadku gł. Zarządu Małopolskiego Tow. rolniczego rzekomo dlatego, iż tam zasiadają Piastowcy. Mieli oni swojego delegata na Walnem Zebraniu, ten odpowiadał na zarzuty, ale odpowiedź była za słaba i ściągano jeszcze większe grony na Główny Zarząd. Putek zawyrokował: „To jest banda darmozjadów“. Uwaga jednego z obecnych, że prawdę można wypowiedzieć w przyzwoitszych słowach, a nie ma potrzeby wiekać się do obelg, nie odniosła skutku.

Udało się przecież zażęgnąć burzę i wyłonić komisję-matkę, której zadaniem było z całego powiatu Wadowickiego przedstawić Walnemu Zebraniu do wyboru 24 członków Zarządu powiatowego i 5 delegatów na Radę ogólną, lecz kiedy komisja-matka po naradzie przedstawiła ułożoną listę, p. Putek wystąpił z nowym wnioskiem, a mianowicie, że Walne Zebranie przechodzi do porządku dziennego nad listą komisji-matki, a uchwała, by co dwa sąsiednie Kółka rolnicze miały 1 członka w Zarządzie powiatowym ewentualnie, by nad każdym z przedstawionych członków odbyło się osobne głosowanie. W głosowaniu nad tym wnioskiem znalazł się p. Putek w mniejszości. Widząc to postanowił Walne

Zebrańie zaokompletować. Wyprowadził ze sali obrad swoich zwolenników (bo pan Putek zawsze na publiczne występy chodzi ze swoją „bandą“). Ale gdy znaczna większość pozostała na sali, powrócił skonstatować, kto jeszcze pozostał i wtedy rzucił zebranym pełne wściekłości słowa: „Stwierdzam sojusz Piastowców z klerykałami“ i zapowiedział nieubłaganą walkę Zarządowi powiatowemu.

Pozostali delegaci nie dali się jednak zastrzążyć słowami p. Putka i wybrali na członków Zarządu powiatowego i na delegatów na Radę ogólną mężów przedstawionych przez komisję-matkę.

Do Zarządu powiatowego weszli przedstawiciele Spółki rolnej i Składowic w Wadowicach i Kalwaryi, oraz przedstawiciele Kółek rolniczych w powiecie.

P. Putek mimo agitacji nie wszedł jednak do Zarządu. Z tą wiadomością, jakby z ulgą w sercu delegaci rozjechali się do domów swoich roznosząc w powiecie wieść, że p. Putek runął jak długi, a pogroźki przez niego wygłoszone tylko ten mogą mieć skutek, że Zarząd powiatowy na prawdę zabierze się do pracy.

Gwiazda p. Putka zaczyna błędnąć w powiecie, jego występy nie robią już tego wrażenia co dawniej. Słuchanie ujadania na wszystko i na wszystkich staje się już nudne. Ten i ów zaczyna się zastanawiać: „Azali to prawda, co ten Putek głosi?“.

Członek Kółka rolniczego w Wadowicach.

Posłowie z pod znaku „Piasta“ znieważają publicznie Ojca św.

Z LIMANOWEJ piszą nam:

Dnia 10 stycznia br. odbyło się w sali tutejszego Sokoła zgromadzenie ludowe, na którym piastowcy okazali się w całej pełni, czem są.

Najpierw przemawiał pos. Łaskuda, który poruszywszy znane uchwały Sejmu, przypisał zwycięstwo pod Warszawą, oczywiście Witosowi, a potem napadł na posłów katol.-ludowych, że nie głosowali za zabranie dóbr kościelnych na kresach. Pos. Jan Potoczek obecny na sali wyjaśnił, że posłowie ci głosowali tylko przeciw zabranie dóbr kościelnych bez porozumienia z Papieżem, bo tego prawo kościelne zakazuje. Na to podniosły się wśród piastowców i socjalistów głosy przeciw mieszanii się Papieża w nasze sprawy, to znów wydrwiano katolicyzm i to sobie za największy poczytują honor, powstał jeszcze większy hałas i posłowie Potoczkowi nie pozwolono dalej mówić.

Przemawiał dalej pos. Bednarczyk, piastowiec. Obaj posłowie opowiadali to samo, co czytują w „Piście“, o swej pracy dla ludu nie mieli oczywiście nic do powiedzenia, bo obaj, a zwłaszcza p. Łaskuda, należą do malowanych posłów,

których w Sejmie wcale nie słychać. O sprawie Senatu informowali ludność zupełnie błędnie. Nie pytali też, co się dzieje w powiecie, nie wysiuchali życzeń ludności, nie pomyśleli o przyszłości z pomocą biednym, co głodem przymierają.

Wszystkie ich przemówienia pełne były za to oszczerczych ataków i napaści. Z boleścią zapamięta sobie każdy katolik, jak to pos. piastowcy Bednarczyk i Łaskuda wraz z Królem z Roztoki i socyalistami publicznie znieważyli Ojca św., odmawiając mu jego praw i nazywając go pogardliwie „jakimś talianem“. Głowa Kościoła katolickiego, zastępca Chrystusa na ziemi został przez posłów ze stronnictwa Piasta podany publicznie w pogardę. To smutne i bolesne!

Zwracam się zatem do Was, katolicy powiatu limanowskiego, do Was, którzy przyznajecie się do Kościoła katolickiego, którzy nie obłudnie, ale szczerze, z przekonania spełniacie praktyki religijne, co powiecie na to wszystko, co się dzieło na zgromadzeniu w Limanowej? Co powiecie na takie zatruwanie duszy ludu katolickiego przez tych właśnie, których wybraliście swoimi zastępcami? Czy to nie wstyd i hańba dla Was? Czy nie zaprotestujecie przeciw tej zdrobniejszej działalności posłów Waszego okręgu? Czy im nie przypomniecie tego rozkazu poety: „Ale świętości nie szargać, bo trza, żeby święte były!“

F. K., naoczny świadek.

Straszna wymowa liczb

Przerażający obraz różniącej ludzkości.

Niedawno ogłoszone w Londynie wykaz strajków, jakie miały miejsce na świecie w pierwszym półroczu r. 1920. Wykaz ten przedstawia się następująco:

	Liczba robotników strajkujących.	Liczba straconych dni pracy.
Niemcy	1,866.358	18,201.660
Włochy	1,781.230	21,650.200
Francja	1,186.670	19,358.100
Anglja	1,--7.040	-6,925.900
Stany Zjednoczone	958.700	11,287.400
Hiszpania	724.700	11,630.100
Australja	303.400	7,602.000
Szwecja	180.070	4,779.170
Belgja	176.940	2,096.440
Austria	97.540	902.900

We wykazie tym niema naszego państwa i dobrze, że niema, bo liczba końcowa wypadłaby jeszcze potworniej. Oto bowiem — w ciągu jednego półroczu, wynosi liczba straconych dni pracy

w podanych powyżej państwach przeszło 100,000.000 — sto milionów! Gdybyśmy te dni zamienili na lata, otrzymalibyśmy w przybliżeniu 273.900 lat, dwieście siedemdziesiąt trzy, tysiące, dziewięćset lat!

Co to znaczy? To znaczy, że gdyby żył na świecie człowiek jeden powyższą ilość lat i pracował w każdy dzień bodaj te 8 godzin dziennie, toby przecież praca jego była niewątpliwie olbrzymia — a owoce tej pracy bardzo wielkie. Wszak wiemy, ile to człowiek pracowity zrobić może w ciągu swego — przeciętnie 60-letniego żywota. A cóż dopiero gdyby żył 273 tysiące lat!

A jeśli wielki byłby pożytek z pracy jednego człowieka przez tyle tysięcy lat, to cóż mówić o szkodzie, jakąby ten człowiek wyrządził, gdyby przez 273 tysięcy lat nie nie robił? Przez tyle wieków byłby darmozjadem na świecie, a ludzkości musieliby na niego pracować, albo z powodu jego lenistwa niedostatek cierpieć. A właśnie taką szkodę wyrządzili ludzkości owi wyżej podani strajkujący robotnicy, w ciągu jednego półrocza. I gdyby to tylko oni! Ale ileż robotników strajkowało u nas? Ile strajkowało ich w Rosji? A ilu jest takich nie tylko między robotnikami, ale między wszystkimi stanami, którym dni i tygodnie płyną na faktycznym strajku, bo próżniactwie? Może z tych nie spisanych dałoby się drugą taką, a może i większą jeszcze statystykę ułożyć.

I ma być dobrze? Ludzie próżnują, robić im się nie chce, a chcieliby, żeby we wszystkie zachcianki opływali. Oczywiście nie piszemy tego pod adresem ludu wiejskiego. Jeśli bowiem kto, to chłop polski spełnia swoje zadanie pracy. Nie 8 godzin, ale od rana do wieczora pracuje na chleb dla siebie dla dzieci i dla tych, co za chleb inne dają mu rzeczy. Nie piszemy tego również pod adresem tych wszystkich, którzy ciężko i nieraz aż za ciężko pracują nawet dłużej czasem od rolnika. Pracę rolną bowiem rozpoczyna wschód, a kończy zachód słońca. Są jednak takie rodzaje pracy, których granicę stanowi dopiero szum i ból w głowie, bo przemęczony mózg wypowiada już posłuszeństwo. Tym wszystkim ludziom pracy produktywnej część!

Ala cyfry wyżej przytoczone winny sobie rozważyć te całe legjony próżniaków, „bezirobotnych“, — całe gromady darmozjadów, w mieście i na wsi, którzyby według dawnego przysło-

wia jedli masno, chodzili krasno, tylko im robić straszno. „Bez pracy jednak nie będzie kolaczy“, a religja katolicka głosi, że kto nie pracuje, ten jeść nie powinien. — Oby zrozumieli to ci, co ciągle, a bez słusznych powodów, strajkują i pechają siebie oraz ludzkość całą do nowej katastrofy światowej. Jest w naszym chaotycznym jeszcze, jak dotąd, ustawodawstwie przepis z dn. 18. sierpnia 1919, który chroni ośmiogodzinny czas pracy. Najwyższy Trybunał Spraw. orzekł przed kilku dniami, że przekroczenie tego czasu podlega karze.

Jednakże nie o to się panowie posłowie i nieposłowie starajcie, aby karać tego, kto chce pracować, lecz o to, aby karać tych, co by chcieli dobrze jeść, a nie nie robić. Jeśli jest ustawa ochrony czasu pracy, niech także będzie ustawa zabraniająca niesłusznych strajków. Ale o słuszności strajku niech nie decyduje wydział P. P. S., czy jakieg tam inno indywidua, podziemne — płatne przez bolszewicką propagandę. O słuszności strajku niech decyduje Sąd, Trybunał Sprawiedliwości w państwie powołany jest do obrony sprawiedliwości.

Położyć kres pijawkom kapitalistycznym, które piją krew robotnika i chłopa, ale też karać surowo męty społeczne, które chcą, aby na próżniaków wszyscy robili. — Nowy prezydent Ameryki, Harding, przewiduje w swoim projekcie ochrony państwa przed strajkami nawet karę śmierci za niesłuszne wywoływanie strajków.

Bezrolny, jeść co nie mający
choć pracujący, — ale nie strajkujący.

„Piastowi“ dla uspokojenia.

W 5 N-rze z. m. donosi „Piast“ jakoby w Klubie naszych posłów nastąpił rozłam i to jeszcze głęboki.

Otóż możeniy was uspokoić. Nie tylko niema w Klubie katol.-ludowym żadnego rozłamu, ale owszem nastąpiła większa konsolidacja. Prezes dr. Matakiewicz i wiceprezes dr. Kotula ustąpili dlatego, że przez nowych członków, którzy do Klubu wstąpili, nie byli wybierani. Jednakże po tem formalnem czysto oświadczeniu jednomyślnie napowrót wybrani, dotąd pozostają na swoich stanowiskach. — A więc uspokójcie się!

Socjaliści znieważają godność narodu.

„Naprzód“ nie mogąc pogodzić się z myślą, że w Polsce stało się coś nie tak, jak chcą socjaliści, nazywa Sejm obecny „Sejmem głupim“. Za to, że ten Sejm uchwalił Senat, a nie socjalistyczną izbę pracy.

Uchwalona ustawa o Senacie, a na wniosek stronnictwa katol.-ludowego na powszechnych wyborach oparta, daje możność i mądrym gospodarzowi ze wsi, że może zostać senatorem. Z tą myślą nie może się pogodzić jakiś p. W. socjalista. Onby chciał, aby w Sejmie i w Senacie byli tylko sami socjaliści. To też z góry prorokuje, że Senat będzie jeszcze głupszy niż Sejm, a głupszy będzie dlatego, że mogą tam być i ludzie ze wsi.

Chłopi powinni to przypomnieć socjalistom, kiedy ci będą kandydować w okręgach wiejskich.

Te i owe.

Zbyteczna gorliwość urzędowa.

Urząd walki z lichwą odznacza się niekiedy wielką energią i surowością, lecz ofiarami tej surowości padają częstokroć ludzie niewinni, nie mający nic z paskarstwem wspólnego. Najczęściej drobne ilości mąki, fasoli itp. wiezione na własny użytek lub dla rodziny przez Kraków, bywają przez organy Urzędu walki z lichwą bez pardonu konfiskowane na dworcu kolejowym. Nie wolno więc przewieźć przez Kraków kilku kilogramów mąki, fasoli, pecaku itp. Po każdej niemal takiej srożej egzekucji widzi się splakane kobiety i ubogich ludzi, dopraszających się zwrotu skonfiskowanej własności. Sądźmy, że każdy rozsądny człowiek zrozumie, że parę kilogramów tego czy owego artykułu nie może być spekulacja, a odbieranie tej żywności graniczy z bezprawiem i rozgorycza ludność. Niechajby Urząd walki z lichwą osiągał równie łatwo i skutecznie wielkich paskarzy, robiących na zwwyżce cen milionowe interesy, jak dostęga ludzi wiozących parę kilogr. fasoli, a wtedy zasłużyłby sobie na szczerą wdzięczność ogółu.

Łajdackie podłości agitatorów niemieckich.

Niemcy, chcąc wyjść zwycięsko z plebisytu na Górnym Śląsku, używają jak najgorszych kłamstw i oszustw.

I tak np. 1) szereg agitatorek-kobiet przyjechało z Niemiec w bardzo tandetnych sukniach niemieckich, już z lekka zaczynających się przedcierać. W kobiecych przeważnie kółkach pokazuja swe ubra-

nie, dowodząc, że kupiły to w Polsce niedawno, a oś już się drze. Podają przytem zmyślone, szalone ceny;

2) wynajmuje się całe rodziny zdradców polskich z dziećmi, przemycą się ich przez granicę, tu się przebiera w lachmany i puszcza się tych nowo-wyswięconych żabraków do polskich wiosek „po prozonomu“. Idą, a opowiadają, że z Polski oto uciekli, bo tam głód, nędza, nieporządki. Skamlą ze łzami w oczach nad polską biedą. Obazarnik śląski hr. Ballestrom utrzymuje dwie rodziny takich żebraków;

3) pokrewnego rodzaju jest wysyłanie na „żebry“ dzieci, zorganizowane na szeroką skalę. Mianowicie parę dni temu wykrył Polski Komitet Plebisytowy w Rybniku, że w jego powiecie grasuje dużo takich obalamuczonych polskich dzieci. Ponieważ, obawiając się nieznanych stron, chodziły te dzieci po kilkoro, wyłapanie więc ich nie było trudnem. Tłómaczą, że najeli ich w Polsce „jacyś czarni panowie“ (czy nie żydzi?) i hojnie płacąc, kazali chodzić po Śląsku, a płakać, a narzekać na Polskę, co się da. Ponieważ nie mają te dzieci żadnych przepustek, zostaną odstawione do Polski. (Gdzież nasza straż graniczna?) Już wyłapano paręset tych młodych Judaszów (8—16 lat).

Finansowanie bolszewizmu przez rząd niemiecki.

Posel komunistyczny Duewell wystosował do rządu niemieckiego następującą interpelację: „Posel do parlamentu Edward Bornstein oświadczył przedstawicielowi „Vorwärts“, że posiada dowody, że rząd niemiecki podczas ostatniej wojny udzielił Leninowi, Trockiemu i innym działaczom poparcia finansowego w wysokości 50 milionów, jako też dozwolił na popieranie ich przez wojskowe władze niemieckie. Co zamierza uczynić rząd niemiecki, aby wyjaśnić tę aforę?“

Bunt VI. armii bolszewickiej.

Pisma bolszewickie informują, że VI. armia czerwona na granicy estońskiej zbuntowała się i rozprószyła się po kraju. Granica estońska jest obecnie bez wojska, z powodu tego buntu.

Traktat handlowy polsko-franc.

Projekt traktatu handlowego polsko-francuskiego został opracowany. Obydwa rządy wymieniają obecnie depesze, ustalając szczegóły.

Co będzie robił Sejm po uchwaleniu Konstytucji?

Po uchwaleniu konstytucji Sejm przystąpi do rozważania ordynacji wyborczej. W kołach prawicowych pojawiły się już projekty, zmierzające do ogra-

nieczenia klas wyborczych. Kluby lewicowe zadają będą utrzymania dotychczasowej ordynacji. Również ratyfikacja pokoju z bolszewikami oraz sprawa plebiscytu na Górnym Śląsku wymagać będą, aby Sejm pozostał i spraw tych tak ważnych dla narodu, nie spuszczał ani na chwilę z oka.

Rozdźwięki w gabinecie.

Dzienniki warszawskie twierdzą, że między panem ministrem spraw wewnętrznych, Leopoldem Skulskim i panem prezesem ministrów Witosem istnieje spór o nominację wojewodów w Małopolsce. Wiadomo, że p. Gałocki tańczy już dawno koło p. Witosa.

Delegacja sowiecka w Warszawie.

„Gazeta Poranna“ podaje: W najbliższym czasie przybyć ma do Warszawy delegacja sowiecka, która ma przeprowadzić kontrolę wykonania uchwał w sprawie reewakuacji jeńców i ewakuowanych, analogicznie do kontroli delegacji polskiej z p. Zalesskim na czele, która z początkiem lutego przyjeżdża do Moskwy.

90. milionów marek szkody.

Straty, jakie kraj poniósł z powodu choroby bydła, zwanej księgosuszem, są olbrzymie. Dotąd padło blisko 5.700 sztuk bydła, co na dzisiejsze czasy wynosi średnio około 90 milionów marek. Państwa zachodnie obawiają się, by księgosusz z Polski nie dostał się na Zachód, przyczekły pomoc materialną i fachową. Pomoc przyrzeka: Austria, Niemcy, Norwegia, Dania i Czechosłowacja.

Żołnierze za Senatem.

Do redakcyi „Rzeczypospolitej“ wpłynął następujący, dowcipnie napisany list:

My, żołnierze, wiemy o tem, że Konstytucya nie została uchwalona dotychczas tylko dlatego, że Panowie Posłowie nie mogli się zgodzić w ilu pokojach (izbach) ma mieszkać Konstytucya; więc my radzimy tym Panom, od których to zależy, ażeby głosując nad uchwaleniem Konstytucyi, przyjęli pod uwagę, że Polak to jest pan całą głową, choć najbardziej chętnie mieszkać w dwu izbach. wobec tego i Konstytucyi trzeba dać dwie izby, bo Konstytucya to jest Wielka Pani (od niej będzie zależało, czy ma być u nas drożyzna, czy nie) i w jednym pokoju będzie jej niewygodnie, a Polak lubi wygodę, dużo świeżego powietrza (w jednej izbie tego mieć nie może), a swej Najdroższej Konstytucyi nie powinien tego pozbawić, czego sobie nie żałuje.

Więc Panowie Posłowie bez różnicy partyi, jeśli będziecie czytać tych kilka słów, pamiętajcie o tem, że Wam piszemy i jeszcze przed wyjazdem Naczelnika Państwa do Paryża, uchwalcie Konstytucję

w dwu izbach, ażeby nie powstydzono się przed cudzoziemcami, a których bez konstytucyi nie mamy, wielkiego waloru. Czołem! Miejsce postoju.

Dyety dla sąsiadów przysięgłych.

Rozp. Min. Sprawiedliwości (Dz. U. 9 z 22 z m.) ustanowione dyety dla sędzów przysięgłych i mężów zaufania w Krakowie i Lwowie w wysokości 150 mk, a w innych miejscowościach 100 mk dziennie.

Wichura we Lwowie.

Dn. 24 z. m. o godz. 2 popołudniu nawiedziła Lwów szalona wichura, podczas której pojawiły się na niebie błyskawice i grzmoty.

Korespondencye.

CEREKIEW przy Bochni. W parafii cicho i spokojnie, chociaż bieda i drożyzna daje się i tu we znaki. Niektórzy, nie mogąc się doczekać rządowej parcelacji, sami szukają ziemi za Lwowem; inni do Francji za zarobkiem się udają.

Dokucza nam tu brak drzewa opałowego i wielkie trudności w uzyskaniu tego, a to wszystko przez tę centralę w Bochni i gdyby nie dobroć p. Lustratora z Gawłówka, który daje zbiórki po lesie, wielu z tutejszej gminy surowo jeśćby musiało. Centrala wyznaczyła po 1/4 sąga na dom i to nie na wszystkie domy.

W okresie Świąt Bożego Narodzenia, chłopcy ze Związku odegrali pięknie „Jasełka“ cztery razy z rzędu, a na ostatku i dodatek kilka dziewcząt szluzkę ks. Lemarowa z p. t. „Lekarstwo na próżniactwo“. Dochód przeszedł 1400 Mkp. poszedł na fundusz domu parafialnego.

Na plebiscyt Górnego Śląska zebrano tu podobno 460 Mkp.

Po gazetach piszą, że w niektórych stronach kołoby i dziewczęta tracą pieniądze na stroje zbyt kosztowne, na perfumy i pachnidła itp. podobne głupstwa, a chłopcy na nowe krawatki. U nas perfum tak bardzo nie czuć, a chłopcy noszą krawatki, ale stare.

To już chyba na tych krawatkach skończą pozdrowienie dla Redakcyi i dla Czytelników załączając vox.

LUSZOWICE pow. Dąbrowa. W r. 1917 założono w tutejszej gminie sklep Kółka roln. Na czele tej placówki stanęła jako kierowniczką 18-letnia p. Marya Boduchówna z Radgoszczy. Dzięki jej niezmqdowanej pracy i dzięki sumienności, z jaką obowiązk swe spełniała, sklep ten rozwijał się pomyślnie i nie tylko wytrzymał konkurencyę z handlami żydowskimi, ale je nawet wyrugował. Swem grzecznem i uprzejmem obojęciem zjednała sobie młoda kierowniczką ludność, to też gdy 16 grudnia po czteroletniej pracy opuszczała swoją placówkę, żegnano ją

z żalem i wyrażano wzięczność i uznanie. Tą drogą składamy jej jeszcze podziękowanie za owocną pracę.

LIKA SZCZUCIŃSKA ad Szczucin. (Jak to socjaliści wyrażają się o katechizmie? Jadąc pociągiem z Dąbrowy do Szczucina, zauważyłem, jak jeden z panów konduktorów zachęcał do kupna gazety „Naprzód“, zachwalając, że w niej jest dużo ciekawych rzeczy. (Wpychanie „Naprzodu“ w Bogu ducha winnych pasażerów jest specjalnością pp. konduktorów „Szczucinki“. Przyp. Red.). Zebrała i mnie ciekawość, to też przyznam się, że i ja kupiłem ten zachwalany „Naprzód“ z 6 stycznia br. Lepiej, żebyście go czerwoni panowie nazwali „Wtył“, bo nie warta innej nazwy. I przeglądam tę gazetę wydawaną przez żyda z Tarnowa red. Haeckera, lecz jakiegoż doznałem wnet rozczarowania. Zamiast ciekawych korespondencji lub wiadomości politycznych, jakie spotykamy w naszym kochanym „Ludzie Katolickim“, znalazłem artykuł „Katechizm źródłem niewiary“. No i cóż wam, panowie socjaliści winna ta mała książeczka katechizmowa? Przecież nie uczy ona kraść, ani zabijać, ani nie każe nikogo oczerniać, tylko podaje i wyjaśnia prawdy religijne i umacnia nas w wierze świętej. Aha! wy chcielibyście zapewne, żeby tam na wstępie figurowało hasło Lenina i Trockiego: „co twoje to moje“, żeby w nim wasze nieczne czyny i rządy waszych przyjaciół bolszewickich znajdowały usprawiedliwienie.

Przeczytawszy ten artykuł, powiedziałam sobie: jak przy chrzcie św. moi chrześni rodzice w imieniu mojem wyrzekali się czarta i wszystkich spraw jego, tak ja teraz, będąc już przy dobrym rozumie, wyrzekam się na zawsze „Naprzodu“ i jego nauki. Bracia chłopie! śpiewamy w Suplikacjach: Od powietrza, głodu, ognia i wojny zachowaj nas Panie“, dodajmy jeszcze: i „od piśmideł socjalistycznych!“ Bracia włościanie! nie puszczajmy w granice wiosek naszych tych ohydnych piśmideł w rodzaju „Naprzodu“, „Prawa Lulu“, „Przyjaciela“ itp., które wyszczurują zajadłe zęby na nasze świętości i duchowieństwo. Nasi pracownicy i my uczyliśmy się katechizmu który nas oświecał w wierze, niechże i teraz katechizm i religia będzie w naszych szkołach, jeżeli nie chcemy, by dzieci nasze spoganiały, by Polska stała się narodem barbarzyńskim.

Franciszek Dubajka.

WOLA ŻELICHOWSKA powiat Dąbrowa.

Na tem miejscu podnieść wypada wzorową działalność Związku Młodzieży tutejszej, która w pracy nad sobą może być przykładem innym.

W dniu 6. stycznia br. Związek Młodzieży męskiej odegrał z powodzeniem sztukę „Dziesiąty pawilon“ oraz „Lustratora gminy“. Część dochodu z przedstawienia przeznaczono na plebiscyt na G. Śląsku. Za zachętą przewodniczącego Związku Jana Dziury zarządzono zbiórke na ten cel. Zebrana kwota 145 M. 50 f. wręczono naczelnikowi gminy Józefowi Tarce, który odesłał ją do komitetu plebiscytowego.

Kto ma w życiu swem za cel umoralnienie własne, chwałę Bożą i miłość Ojczyzny, podźwignięcie tejże z ruin niewoli tak, jak Związek Katolickiej Młodzieży w Woli Żelichowskiej, ten godny uznania i naśladowania.

Józef Tarka.

Ze świata.

Rada Ligi Narodów.

Najbliższe posiedzenie Rady Ligi Narodów odbędzie się najpóźniej 21 lutego 1921 r. Rada Ligi Narodów będzie obradowała w Genewie pod przewodnictwem p. Da Cunha, brazylijskiego posła w Bernie i zajmie się głównie plebiscytem w Wilnie i sprawie gdańskiej.

Pomnik ku czci poległych pod Verdun.

Z inicjatywy marszałka Pétana zostanie wybudowany cmentarz ku czci poległych pod Verdun. W 4 stronach 40 wielkich pomników, które przedstawiają 40 bitew pod Verdun, zbudowane zostaną 4 domy modlitwy, a mianowicie kościół katolicki i protestancki, meczet i synagoga.

Czy to prawda?

„Evening Standard“ donosi, że Rada Najwyższa, która rozpoczęła obrady w Paryżu, będzie się zajmowała na najbliższym posiedzeniu niebezpieczeństwem, zagrażającym Polsce ze strony bolszewików. Zdaniem fachowców ofensywa bolszewicka rozpocznie się na wiosnę. („Evening Standard“ należy do podrzędnych pism londyńskich i stoi na usługach propagandy niemieckiej. Przyp. Red.).

Briand za podjęciem stosunków z Watykanem.

Nowy premier francuski omawiając w Izbie deputowanych sprawy związane z polityką wewnętrzną, Briand wypowiedział się przeciw połączeniu syndykatu funkcjonariuszy państwowych z powazeczną konfederacją pracy, oraz powiedział, że jest zwolennikiem podjęcia stosunków z Watykanem.

ZADAJ WSZĘDZIE „LUDU KATOLICKIEGO“

**Przesyłajcie składki
na fundusz prasowy.**

Rozmaitości.

Kalendarz na luty 1921

(od 6 do 12 lutego 1921 r.).

6	N.	Zpust. Doroty, Tytusa
7	P.	Romualda
8	W.	Jana z Maty
9	S.	Popielec, Apolonii
10	C.	Schołastyki
11	P.	Obj. N. M. P. w Lurd.
12	S.	Modesta

Ksiądz Biskup Sapieha i Arcyb. Teodorowicz wyjeżdżając z Rzymu wydali pismo do społeczeństwa, w którym podnoszą ojcowską miłość Stolicy Apostolskiej ku Polsce. Obszerniejszą treść listu podamy w następnym numerze.

Milionówki. Podczas ostatniego ciągnięcia wygrana padła na numery 0,804.768 (znajduje się w Komitecie obrony kresów w Warszawie), 2,750.796 (nie sprzedany), 2,404.645 (sprzedany przez dom bankowy Klepczyński z Warszawy).

Nagry milioner. Właścicielem milionówki Nr. 1,584.494 wylosowanej dnia 21 stycznia b. r., jest Mieczysław Choynowski, uczeń 2 klasy gimn. w Wąbrzeźnie, w Wielkopolsce. Z wygranego miliona przeznacza: 20.000 marek sierotom, które dokonały losowania, 25.000 marek dla biednych dzieci miast Wąbrzeźna, 50.000 marek dla biednych dzieci miast Poznania, 25.000 marek na Górny Śląsk, 400.000 marek dwom siostrzom ciętym.

Prywatna parcelacja dóbr ziemskich. Okręgowy Urząd Ziemski przypomina, że do podań o udzielenie zezwoleń na prywatną parcelację majątkości tabularnych należy dołączać prócz dokumentów wymaganych w rozporządzeniu tymczas. Rady ministrów z dn. 1 września 1919 także odpis względnie liczbę upoważnienia, udzielonego danemu nżynierowi mierniczemu lub geometrze przez Gł. Urząd Ziemski w Warszawie.

W sprawie powrotu uchodźców z Rosyi. Celem ułatwienia powrotu Polaków z Rosyi, którzy tam przebywają jako wygnańcy, uchodźcy lub emigranci, winni krewni tychże, zamieszkali w Krakowie, podać możliwie jak najrychlej następujące daty: Imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia, religię, stan i zawód, miejsce dłuższego pobytu w Polsce przed wyjazdem do Rosyi, dowody obywatelstwa polskiego i przynależności do którejś z gmin polskich, miejscowość, gdzie się dana osoba obecnie znajduje, oraz czy pozostaje na stopie wolnej, czy też jest internowaną. Wskazaniem jest również dołączenie fotografii. Zgłoszenia skierowywać do odnośnych starostw.

Wynik pożyczki Odrodzenia. Pożyczka Odrodzenia dała do dnia 31 grudnia 1920 następujące wyniki. Subskrybowano: W byłej Kongresówce 4,153.842.900 mk., to znaczy 343 mk. na głowę. W Małopolsce 955.000.500 mk., to znaczy 119 mk.

na głowę. W Wielkopolsce 2,099.735.600 mk., to znaczy 552 mk. na głowę. Razem 7,208.979.000 mk. Pożyczka premjowa dała 930.258.600 mk.

Kongres katolicki w Warszawie. Kresowa Agencja prasowa donosi, że J. E. ks. kardynał Kakowski upoważnił Michała hr. Sobańskiego, prezesa Tow. Piotra Skargi, do zwołania w Warszawie kongresu katolickiego. Hr. Sobański zamierza zwołać kongres w pierwszych dniach lipca b. r.

Jak ludowcy wykonują reformę rolną w powiecie nowosądeckim? „Wieniec-Pszczółka“ donosi: Ogromne oburzenie wśród włościan wywołało zatwierdzenie kontraktu kupna i sprzedaży obszaru ziemskiego Marcinkowice przez okręgowy Urząd ziemski w Nowym Sączu, względnie przez jego kierownika ludowca Kochmańskiego. Właścicielem tego majątku jest obcokrajowiec, Niemiec, zamieszkały w Wiedniu. Sam nie gospodarzył, ale majątek wydierżawiał żydom, mimo, iż o dzierżawę ubiegali się miejscowa Spółka włościańska. Zakupił zaś ten majątek niejaki Stanisław Morawski, który dzięki wojnie, z chudego rządcy w Rożnowie i dzierżawcy obszaru Łososina Dolna, dorobił się milionów i nabył już duży majątek koło Bydgoszczy. Aby wykręcić się od służby wojskowej, był obywatelem rosyjskim i włoskim; gdy interesa wymagały był stańczykiem, a obecnie jest ludowcem.

Rekwizycje we Wschodniej Małopolsce będą zaniechane. Na posiedzeniu podkomisji administracyjnej, pod przewodnictwem p. Halbana, uchwalono zaproponować komisji, aby wojskowe garnizony we wschodniej Małopolsce były żywione z Polski środkowej. Rekwizycje mają być zaniechane.

Postanowiono również zaprojektować, aby wypłata odszkodowań była dokonana, a dodatek ewakuacyjny wypłacony wszystkim ewakuowanym z rozporządzenia władz.

Jak się „towarzysze“ bawią. W jednym z pism warszawskich czytamy: Po uzyskaniu przez robotników fabrycznych 200% podwyżki, wymuszonej podczas ostatniego dwutygodniowego strajku w zakładach żyrańskich, obecnie przeciętny robotnik zarabia tam 2½ tysiąca marek na tydzień, robotnik 1.800—2.200 marek. Towarzysze, organizujący strajki i szerzący anarchę od dwóch lat w Żyrardowie, ażeby uprzyjemnić robotnikom długie wieczory, urządzają w „Domu ludowym“ niemal co sobotę, po otrzymaniu zarobków, zabawy taneczne, trwające całe noce, demoralizujące młodzież. Ostatnia z tych zabaw obfitowała w niezwykle atrakcyjne, których już dawno mieszkańcy Żyrardowa nie byli świadkami. We wszystkich domach słyszano krzyki i orgie pijackie, urządzone przez rozweselonych „towarzyszów“, powracających z libacyi.

Kto powoduje spadek naszej marki? W Chrzanowie aresztowała policja przemytniczką Rosę Landau, przy której znaleziono 1,295.000 Mkp. oraz 188.000 koron austr. Pieniądze te, które żydówka chciała wywieźć za granicę, zostały jej skonfiskowane.

Kradzież listów z Ameryki. W Krakowie aresztowano urzędnika pocztowego Antoniego Bryla i jego żonę za kradzież listów amerykańskich. Podczas rewizji znaleziono u Bryłów pieniądze amerykańskie (dolary), francuskie, szwajcarskie i inne, oraz mnóstwo znaczków pocztowych i kilkanaście nieotwartych jeszcze listów z Ameryki. Bryła posiada w Krakowie kamienicę nabytą z kradzieży.

Falszerne pieniądze. W Przemyslu wykryto bandę 7 żydów, którzy podrabiali tysiącmarkowe banknoty.

Kurs dla reżyserów teatrów włościańskich. Instruktorat dla teatrów i chórów włościańskich przy Małopolskiem Towarzystwie Rolniczem, Kraków, Plac Szczepański L. 8. — podaje do wiadomości, że tegoroczne kursa reżyserów rozpoczną się nieodwołalnie z dniami 18. lutego br. — Zgłoszenia przyjmuje się do dnia 16 lutego włącznie.

Kurs obcych pieniędzy. W ostatnich dniach dała się zauważyć zwyżka marki polskiej. Waluty obce spadły. Za 1 dolara płacono 670—750 Mk., za 1 franka franc. 50—54 Mk., za 1 markę niem. 11½—12½ Mk., za 100 koron austr. 115—120 Mk., za 1 koronę czeską 9½—10½ Mk. Czy ta anizka pieniędzy obcych będzie trwała, na razie nie wiadomo.

Połączenie Europy z Ameryką. Połączenie powietrzne Europy z Ameryką jest już blisko urzeczywistnienia. W najbliższym czasie odbędzie podróż przez ocean do Nowego Jorku pierwszy statek napowietrzny, w tym celu specjalnie zbudowany w Belford przez Anglię dla Stanów Zjednoczonych. Ameryka buduje również we własnych warsztatach cały szereg statków napowietrznych, przeznaczonych do nawiązania połączenia z Europą.

Obniżenie płac robotnikom w Ameryce. Z Nowego Jorku donoszą: Liczne gałęzie przemysłu obniżyły płacę robotników. W przemyśle tkackim robotnicy przyjęli nowe warunki, chcąc w ten sposób uniknąć zamknięcia fabryki. Ceny poszczególnych artykułów spadły znacznie. W Stanach Zjednoczonych świętuje przymusowo więcej, niż dwa miliony robotników.

Co Niemcy już oddali? Paryska komisja dla odszkodowań ogłasza listę przedmiotów, wydanych przez Niemcy do 31 grudnia 1920 r., to jest w czasie pierwszego roku przed wejściem w życie traktatu wersalskiego. Tytułem odszkodowania wydały Niemcy: 17,818.640 ton węgla, 18 tysięcy ton siarczku amoniakalnego, 2,034.729 ton bruto lokretów, 22.730 ton materiału żegluga rzecznej, 360.176 sztuk hydła, 6,802.558 kg. nasion, 10,787.827 kg. barwików, 67.823 kh. towarów farmaceutycznych, 4.571 lokomotyw, 5000 samochodów ciężarowych, 140.000 ton materiału kolejowego, 131.505 maszyn, 15 kabli podmorskich. Komisja oświadcza dalej, że liczba 20 miliardów marek w złocie, które Niemcy ogłosili jako kwotę, którą mają zapłacić w myśl traktatu pokojowego, przekracza znacznie prawdziwe cyfry. Tytułem dostaw oddali Niemcy Francji i Belgii przedmioty, które skonfiskowali na terytorium państw koalicyjnych lub też zaskwestrowali. Do-

stawy te składają się ze 13.500 maszyn rolniczych, 271.207 ton materiału przemysłowego, 407 lokomotyw, 189.289 wagonów, oprócz tego oddali papiery wartościowe i dzieła sztuki.

W okręgu Magdeburga, Berlina, Lipska i Drezną znajduje się znaczna liczba maszyn polskich. Zwłaszcza w Lipsku znajduje się wiele maszyn z Łodzi. W Lipsku też jest gotowych do wysłania do Polski 87 dzwonów kościelnych i 100 motorów elektrycznych.

Zawiedziony złodziej. W dzień Trzech Króli jakiegoś kobiecie, jadącej do Warszawy z chórem dzieckiem, pomiędzy Miłosną a Rembertowem dziecko owo zmarło. Zrozpaczona matka, owinąwszy zwłoki w chustkę, położyła je na ławce i udała się do innego przedziału, aby zawiadomić o fakcie tym sąsiedkę. Tymczasem w czasie nieobecności matki, jakiś epryszek kolejowy, których pełno w pociągach, porwał tobołek ze zwłokami zmarłego dziecka w przekonaniu, iż unosi więzione przez wieśniaczkę prowdanty do Warszawy.

Budujmy miłej Ojczyźnie dom...

Budujmy miłej Ojczyźnie dom.

Wolności dom i sły:

Każda pierś bratnia — granitu złom,

Z jednej rodzinnej bryły.

Każda pierś bratnia — cegła na mur,

Dźwignięty mocą ducha,

A hasło nasze — jedności chór,

Co wiarą w jutro bucha.

Niech dnie, co idą z wiecznych dróg

Zluzować czasów wartę,

Przez nasze odrzwia, przez nasz próg

Wstąpią na dziejów kartę;

Od fundamentu aż po szczyt

Otwórzmy światła wrota.

Niech nam jutrzenny błysnie świt,

Niech wzmoże dach żywota!

Z wrokiem utwionym w ognia biel,

Co nocy mrok przegania;

Patrzmy, o bracia, w jeden cel:

W cel wielki zmartwychwstańca!

Cokolwiek czynim, czynimy tak,

By przyszłość rosła z pracy;

Polska — to płon nasz i nasz znak:

Budujmy dom, rodacy!

Maryja Konopińska.

Wiadomości kościelne.

Diecezja tarnowska.

Instytuowani: Ks. Franciszek Miklasinski na probostwo w Kolbuszowej, ks. Jan Solak na prob. w Grybowie.

Zamianowani: Ks. Józef Słopa, prob. w Oczowie, wicedziekanem Oczowski, ks. Jan Jasiak, prob. w Zakliczynie notaryuszem dek.; ks. Stanisław Tobiasz, wik. w Mikuszowicach administratorem tamże.

Zmarli: Ks. Marcin Zaczek, prob. w Wojniczu w 54 r. życia a 26 kapł., Ks. Michał Kołodziej, wik. w Górze ropezyckiej w 20 r. życia a 5 kapł. — Niech odpoczywają w pokoju!

SKŁADKI.

Na plebiscyt na G. Śląsku. Dochód z Jasiek Związku Młodzieży w Lisiej górze 700 M. — br. Zamojaka 40 M. — Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej w Urzejowicach dochód z Jasiek 2000 M. — Parafia Radłów 1610 M. — Dzieci szkolne w Zarzeczcu p. Radgoszcz 210 M. — Duchowieństwo i inteligencja okoliczna w dniu odpustowym w Kosinie, pow. Łańcut 1685 M. — Urząd paraf. w Pogwizdowie ad Bochnia 230 M. — W Zarządzie głównym „Unitas“ w Tarnowie złożono od Parafii Bolesławskiej 3195 M. Na fundusz prasowy. Ks. dziekan Szewczyk z Trzebini 100 M. — Ks. W. Wierzbicki, Kraków 20 M. — br. Zamojaka 40 M. — O. Alojzy Tajduś z Jodłownika 100 M. — Ks. Kuźniarowicz, Niwiska 100 M. — N. N. 50 M. — Ks. Gruszkowicki, Wilkowsko 70 M.

Marya Wrońska z Tarnowa za skład rzeczy p. Kaczkowskiej na światło przed M. B. N. P. w katedrze tarn. 100 M. i przed św. Antonim 100 M.

Humor i satyra.

Ze Sejmu.

Podobno po ostatniem przesileniu gabinetowem, kiedy między postaciami różnych stronnictw zapanowało ogromne napięcie, wielu z członków Klubu „Piasta“, w ten sposób starało się nawiązać stosunki ze swymi przeciwnikami:

— „Czemu ty się ze mną nie witas?“ — „Szczutek“.

BASY i FLET 5 klap, ma do sprzedania A. Muniak, Tarnów, ul. Kantorya 5. — Repetuje wszystkie instrumenta smyczkowe i dostarcza takowych własnego wyrobu. Przy zapytaniach załączyć znaczek na odpowiedź.

PODZIĘKOWANIE.

Serdeczne podziękowanie składam Najprzew. ka. Biskupowi dr. Leonowi Wałędze, Przewiel. Duchowieństwu, Przyjaciółom, Znajomym zmarłego męża śp. Klemensa i ukochanej przez zmarłego Młodzieży gimnazjalnej za oddanie ostatniej przysługi śp. mężowi i za okazane współczucie.

Marya Schnitzłowa z synami!

Tarnów, dn. 25 stycznia 1921 r.

14-MORGOWE GOSPODARSTWO pod Lwowem, odległość od Lwowa 10 km., a od stacji kolejowej i gościńca 4 km., gleba czarnoziem, budynki, kościół w miejscu. Cena 3000 dolarów. — Bliższych wiadomości udzieli Dr Jan Dziurzyński we Lwowie, Plac Bernardyński, L. 11.

SKRADZIONO 14. I. br. w Tarnowie na stacji Władysławowi Tokarskiemu z Miechowie wielkich pow. Dąbrowa kartę odroczenia, wystawioną przez Komisję poborową w Dąbrowie.

UNIEWAŻNIAM dokumenty wojskowe Franciszka Panka z Łegu, skradzione na jarmarku w Zabnie dnia 27 grudnia 1920 r.

SKRADZIONĄ 20 stycznia br. na stacji w Tarnowie książeczkę wojskową Ludwika Łabny z Zawady ad Tarnów unieważnia się.

ZGUBIONĄ koło Nowego Roku w Łukowej kartę zwolnienia i książeczkę inwalidzką Stanisława Jarmały z Łukowej pow. Tarnów unieważnia się.

DR. ROSŁAWSKI

lekarz w Dąbrowie

nie mieszka już w domu p. Seweryna, lecz na Podkościelną :: blisko nowej targowicy, za kowalem p. Śliżkim. ::

WYJMUJE TEŻ ZĘDY ZWYCZAJNIE I BEZ BÓLU.

SKŁAD NASION ZAGON KRAKÓW BASZTOWA 17

ma już na składzie w najlepszych jakościach

KONICZYNIĘ BURAKI

wolną od kamienki

ORAZ WSZELKIE NASIONA PASTEWNE, ROLNE, WARZYWNE, KWIA-
:: :: TOWE ::

Prosimy żądać cennika na rok 1921.

Najlepsze szwedzkie wirówki do
odtłuszczenia mleka

„DIABOLO“

od 40 do 500 litrów na godzinę.
Parniki do parowania ziemniaków

„ARTERNA“ i „VENTZKI“

od 35 do 180 litrów pojemności,
poleca

Skład fabryczny maszyn mleczarskich
w Warszawie, ul. Koła 5

szwarty dom od placu Trzech Krzyży, telefon 180-56.
Wysyłamy do każdej stacji kolejowej. Cenniki na żądanie.
Specjalna oliwa i wszelkie części składowe do wirówek:
Alfa-Lawal, Diabolo, Kometa i t. p. zawsze na składzie.
Naprawy na miejscu.

DOM, 2 POKOJE, 2 kuchnie, stajnia, szopa, duży
ogród, wszystko w bardzo dobrym stanie z powodu
wyjazdu sprzedam za dolary. Tarnów, ul. Widok 65.
Jan Bylica.

Pierwsza koncesyonowana przez Namiestnictwo

Wyższa szkoła kroju i szycia

LUDWIKI ROJEK w Tarnowie, ul. Krakowska 1. 14
otwiera kurs dla Pań i Panienek: 1-miesięczny kurs
najłatwiejszego kroju bez poprawki, 3-miesięczny
kurs kroju i szycia dla nieumiejących czytać. — Zgło-
szenia i wpisy przyjmuje codziennie.

Opaski brzuszne

na gumie dla kobiet oberwanych i t. p.
Bandaże przepuklinowe (bruch) na pępek
brzuch, wdo. pachwinę i opadki w dół.
Korektory przeciw zgarbieniu. Moczniki
gumowe do używania w czasie podróży,
pracy i t. d. — Ilustrowane cenniki damo wysłać

— N. L. POLACZEK, SAMBÓR 207. —

Pokuckie Towarzystwo Ziemskie

Spółka z ogr. odpowiedzialnością w Kolomyi
przeprowadza wszelkie transakcje wcho-
dzące w zakres parcelacji i obrotu zie-
mią na podstawie udzielonego przez
Główny Urząd Ziemi w Warszawie
z dnia 18 grudnia 1920 r. Nr. 19119/11.
upoważnienia na przeprowadzanie par-
celacji większych posiadłości ziemskich.

Biło wry skid i wżny wyrób

wózków, powozów, karet,

land i sań

JAN ŁACINA

Tarnów, Ogrodowa 12.

Zamienia, sprzedaje i kupuje wózki, po-
wozy i t. d.

Wszelkie reperacje wchodzące w zakres
robót rymarsko-siodlarskich uskutecznia
w jak najkrótszym czasie.

Wykonuje także wózki gospodarskie.

PASTA I WAZELINA do obuwia, klej szewski, kol-
ki, przędza, szydła, igły, gwoździe, młotki, podków-
ki, raszple, zółówki i obcasy gumowe, skóra na
wierzchy i podszwy, farby do materij, szczerotki,
przybory szkolne, przybory do palenia i golienia itd.
dla konsumów i kupców w każdej ilości wysyła za
załączką J. Berbeka, Kraków, pl. Maryacki 3. I. p.

WAZNE P. T. ROLNICY!

Z powodu trudności przewozowych oraz bra-
ka wagonów najwyższy czas zamawiać obe-
cnie pod zastawy wiozonne i jestienne z bra-
ku innych nawozów, by takowe na czasie
otrzymać. **Kaizit**, **Sole polasowe** wysoke
procentowe. **Głps nawozowy**, bardzo sku-
teczny nawóz, nadający się pod wszystkie
uprawy i do każdej gleby. Dostarcza tylko
całowagonowe wysyłki każdego gatunku. —
Materiały budowlane: **Wapno**, **Cement**,
Głps mararski i **szukalerski**, **Dachówkę**
asbestową „Asbit“ i t. p. wszystko tylko
w ładunkach całowagonowych. Konieczną
cierwoną i Tymotą i inne nasiona częścio-
wo z szybką dostawą poleca firma:

JAN BODUCH

Hurtowna sprzedaż

oraz skład nasion i nawozów sztucznych

Żywiec, Rynek 1. 22,

obok kościoła farnego.